

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
Andreas Lindholm
Andreas.lindholm@regeringskansliet.se
m.registrator@regeringskansliet.se

E.ON Sverige AB (Publ)

205 09 Malmö
www.eon.se

Karin Jönsson
Tel: 0705-09 55 97
Fax 040-25 62 52
e-post: karin.jonsson@eon.se

Besöksadress:
Carl Gustafs väg 1

Malmö 2015-08-31

E.ON Sverige AB – yttrande avseende promemorian Effektfrågan ”Förslag till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2003:436) om effektreserv, dels ändring i samma lag”, (diariernr. M2015/2414/R)

E.ON Sverige AB tackar för möjligheten att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

I Promemorian om effektfrågan 5 juni 2015 från Miljö- och energidepartementet, lyfts flertalet skäl till att förmågan att upprätthålla effektbalansen i elförsörjningssystemet bör säkerställas. Exempel på sådana skäl är osäkerhet kring tillförsel av el med anledning av ökad andel förnybar produktion, risk för överbelastade sektioner i elnätet, brist på produktionsresurser i södra Sverige inklusive eventuell nedläggning av kärnkraftverk samt andra skäl för att ställa krav på säkerställande av samhällsviktiga funktioner som elförsörjning bland annat ur försvarssynvinkel. E.ON delar Regeringens bedömning av skäl till att säkerställa förmågan att upprätthålla effektbalansen i elförsörjningssystemet och tillstyrker därmed förslaget om en förlängd effektreserv.

Behovet av effektreserv

Den svenska effektreserven ger ett viktigt bidrag till det svenska elsystemets effektbalans i pressade effektsituationer. I den utformning effektreserven har idag, påverkar den marknadens funktion i minsta möjliga mån. Samtidigt är det den mest kostnadseffektiva lösningen på kort och medellång sikt för att säkerställa tillgången på effekt i ansträngda situationer och på en elmarknad under förändring. Ytterligare en förändring på den svenska elmarknaden som har inträffat de senaste åren är att elpriser har haft sina högsta toppar under sen vår och tidig höst. Detta talar för att effektreserven i framtiden kan komma att aktiveras oftare, och vid andra tillfällen än vad som tidigare gjorts.

E.ONs kommentarer till förslag om lagens förlängning samt lydelse

Regeringen föreslår i promemorian i 1 § en utvidgad flexibilitet för den systemansvariga myndigheten bl.a. när det gäller upphandling av

Bankgiro: 5395-9821
Plus Giro: 604148-7
Org. Nr: 556006-8420
Säte: Malmö

efterfrågefleksibilitet samt föreskriftsrätt- och innehåll i föreskrifter. Med hänsyn tagen till el- och energimarknadernas förändring anser E.ON att detta är en klok förändring som möjliggör en tryggad funktion av el- och energimarknaderna i tidsspannet 2015-2025. E.ONs ståndpunkt är att även om upphandling av effekterreserv är gjord för de närmsta kommande åren, bör den systemansvariga myndigheten ges möjlighet att komplettera de upphandlingar som genomförts i de fall myndigheten bedömer detta vara nödvändigt för att säkerställa det svenska el- och energisystemets funktion.

Föreskrift om effekterreserven och möjligheter för systemansvarig myndighet att ha rådighet och flexibilitet gällande innehåll och frekvens i upphandlingarna

E.ON stödjer Regeringens bedömning att, i syfte att säkerställa el-och energisystemets funktion med avseende på effekt och andra relevanta tjänster, bör föreskriftsmöjligheterna i enighet med Regeringens förslag delegeras till systemansvarig myndighet. Det är även E.ONs ståndpunkt att den systemansvariga myndigheten bör ges flexibilitet gällande innehållet i upphandlingarna i enighet med de tjänster och den volym den systemansvariga myndigheten bedömer behöver tillföras el- och energisystemet. Därmed delar E.ONs Regeringens syn på att skrivningen i 1 § i lagen om effekterreserv justeras i syfte att ge utrymme för föreskrifter även i andra frågor än de som tidigare begränsats till produktion och förbrukningsreduktion. Utöver detta anser E.ON att systemansvariga bör ges möjlighet att avgöra inte bara innehåll, utan även frekvens gällande upphandling.

Krav som kan inkluderas i en upphandling inom ramen för en effekterreserv efter en bedömning av aktuellt behov av att säkerställa leveranssäkerhet kan vara

- Miljökrav
 - o Miljökrav bör vara kostnadseffektiva och rimliga med avseende på förutsättningarna för en effekterreserv.
- Behov av en effekterreserv på helårsbasis.
- Balans mellan efterfrågefleksibilitet och produktionsresurser.
- Inkludera upphandling av kraftvärmeverk med en definierad dellast som uteslutande används i effekterreserven.
- att inkludera andra produkter som är av vikt för el- och energisystemet som till exempel dödnätsstart, ödrift, svängmassa, motköp, säkerställa svängmassa samt nätnyttan där nätnyttan kan uppnås genom att utnyttja generatoren som synkron elmotor, etc.
- Möjligheter att handla upp effekterserven på flerårsbasis.
 - o Detta i syfte att säkerställa att det finns incitament för produktionsresursernas ägare att göra nödvändiga reinvesteringar (och bära kostnader) för att hålla relevanta produktionsresurser tillgängliga för marknaden.
 - o Därigenom minskar risk för att installerad effekt tillgänglig för elproduktion inte finns tillgänglig för effekterreserven.

Även om upphandlingar av effektreserv i form av produktion och efterfrågeflexibilitet redan genomförts bör systemansvarig myndighet ges möjlighet att komplettera dessa upphandlingar i de fall myndigheten bedömer det vara relevant för funktionen i det svenska el- och energisystemet. Möjlighet till komplettering av upphandling bör gälla även för de år effekterserven redan är upphandlad i de fall systemansvarig myndighet gör bedömning av att det finns ett behov att komplettera med ytterligare tjänster eller resurser gällande produktion och efterfrågeflexibilitet.

Avslutande kommentarer

En marknadslösning av det slag, som vid införandet om lagen om effektreserv antogs kunna införas på sikt i det svenska kraftsystemet, har visat sig svår att genomföra med avseende på det svenska kraftsystemets förändrade karaktär. Effektreserven bör därför i enighet med Regeringens förslag förlängas till 2025 samtidigt som Svenska Kraftnät ges möjlighet att i upphandlingarna specificera de tjänster som behöver tillhandahållas i tidsspannet 2015-2025 efter behov.

Under denna period bör det skyndsamt säkerställas att en mer omfattande kapacitetsmarknad införs. Fördröjningar i hanteringen av denna fråga kan komma att få stora effekter med avseende på leveranssäkerhet i den mycket snabba förändring som el- och energimarknaderna nu genomgår med snabb och kraftfull infasning av värdeberoende energi och kraftigt ökad användning av värmepumpar i energisystem, i flerbostadshus och lokaler samt i småhus. Genom ett införande av en mer omfattande kapacitetsmarknad säkerställs en kostnadseffektiv leveranssäkerhet och svensk effektbalans även på lång sikt. Kapacitetsmarknaden bör baseras på en metod för att fastställa acceptabel leveranssäkerhetsnivå som beslutas av Riksdagen. Denna metod skall i möjligaste mån vara samma som används i omgivande länder.

Utöver ett säkerställande av ett skyndsamt införande av en mer omfattande kapacitetsmekanism bör även andra tjänster relaterade till el- och energisystemets långsiktiga leveranssäkerhet och övriga behov säkerställas.

Med vänliga hälsningar,

E.ON Sverige AB
Energy Policy & Regulation

Karin Jönsson
Head of Energy Policy & Regulation